

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z odwołania W.O.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.
o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 grudnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w P.
z dnia 23 września 2016 r., sygn. akt VI Ua [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. przyznaje od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w P.) na rzecz adw. T.S. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych powiększoną o stawkę należnego podatku od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu odwołującej się W.Z..**

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P., decyzją z 10 grudnia 2013 r., odmówił W.Z. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu zdarzenia, które nie zostało uznane przez organ rentowy za wypadek przy pracy.

W wyniku odwołania ubezpieczonej od tej decyzji, Sąd Rejonowy w P., wyrokiem z 13 października 2014 r., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującej się W.Z. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu

wypadku przy pracy zaistniałego 22 kwietnia 2013 r.

Sąd Rejonowy ustalił, że W.Z. jest zatrudniona w Urzędzie Pocztowym W. [...] na stanowisku listonosza i z tego tytułu podlega ubezpieczeniom społecznym. W dniu 22 kwietnia 2013 r. uległa wypadkowi. Po rozpoczęciu pracy zeszła po korespondencję. Wzięła worek z listami. Z uwagi na jego znaczny ciężar, ciągnęła go po schodach. W pewnym momencie poślizgnęła się, spadając dwa stopnie niżej. W dniu 24 kwietnia 2013 r. ubezpieczona udała się do lekarza, który skierował ją na prześwietlenie obojczyka i stawu skokowego prawej nogi. Przeprowadzone badania wykazały zwichnięcie stawu mostkowo-obojczykowego oraz obrzęk prawej kostki. Ubezpieczona była niezdolna do pracy od 24 kwietnia 2014 r. i przebywała na zwolnieniu lekarskim. W dniu 13 maja 2013 r. odwołująca się zgłosiła wypadek przy pracy Naczelnikowi Urzędu Pocztowego. Zespół powypadkowy uznał powyższe zdarzenie za wypadek przy pracy. W dniu 29 października 2013 r. płatnik składek przekazał do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dokumentację powypadkową w celu stwierdzenia procentowego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem przy pracy.

Sąd pierwszej instancji uznał, że zdarzenie z 22 kwietnia 2013 r. spełniało przesłanki pozwalające na potraktowanie go jako wypadku przy pracy. Było to zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz oraz pozostające w związku z pracą.

W wyniku uwzględnienia apelacji organu rentowego, Sąd Okręgowy w P., wyrokiem z 23 września 2016 r., zmienił zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy podkreślił, że ocena prawna zdarzenia jako wypadku przy pracy jest bezsporna, została przyznana także przez organ rentowy w apelacji. Spór budziła jedynie ocena, czy dolegliwości występujące u odwołującej się powstały na skutek zaistniałego wypadku, a jeżeli tak, to czy odwołująca się doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Sąd odwoławczy przychylił się do zarzutu apelacji, że Sąd pierwszej instancji nie ustalił czy uraz, jakiego doznała ubezpieczona, wywołał u niej stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu.

W celu poczynienia powyższego ustalenia Sąd drugiej instancji przeprowadził dowód z opinii biegłego z zakresu ortopedii, w której stwierdzono, że

uraz stawu skokowego prawego i stawu barkowego nie spowodował trwałych następstw w obrębie narządu ruchu. Na podstawie tabeli procentowej utraty zdrowia zawartej w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz.U. Nr 234, poz. 1974), biegły sądowy stwierdził u odwołującej się 0% trwałej utraty zdrowia.

Sąd drugiej instancji podkreślił, że wystąpienie uszczerbku na zdrowiu nie jest objęte treścią definicji wypadku przy pracy. A zatem dane zdarzenie może być uznane za wypadek przy pracy nawet wówczas, gdy nie spowodowało stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Powstanie uszczerbku na zdrowiu i jego rozmiar ma jedynie wpływ na przyznanie jednorazowego odszkodowania na podstawie ustawy wypadkowej i na jego wysokość, ale nie na ustalenie samego wypadku przy pracy.

W tym stanie rzeczy, w związku z opinią biegłego ortopedy, Sąd odwoławczy uznał, że ubezpieczona nie doznała uszczerbku na zdrowiu, co stanowiłoby podstawę przyznania jednorazowego odszkodowania. Dlatego odwołanie od decyzji organu rentowego, odmawiającej prawa do jednorazowego odszkodowania, podlegało oddaleniu.

Wyrok Sądu Okręgowego w P. został zaskarżony w całości skargą kasacyjną wniesioną przez ubezpieczoną W.Z..

Skarżąca, wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w P. w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznawania, oparła skargę kasacyjną na podstawach: 1) naruszenia prawa materialnego – art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1773) oraz 2) naruszenia przepisów postępowania – art. 233 k.p.c.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, pełnomocnik skarżącej powołał się na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, jednak nie wykazał istnienia sugerowanej potrzeby wykładni przepisów prawnych, a nawet nie określił jednoznacznie, jakiego przepisu

(przepisów) dotyczyć miałyby wniosek o dokonanie ich sądowej wykładni.

Ponadto pełnomocnik skarżącej wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej świadczonej z urzędu, oświadczając, że nie zostały one uiszczone przez odwołującą się ani w całości, ani w części.

Organ rentowy w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługuje na jej przyjęcie do rozpoznania.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek sformułowania wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i przedstawienie jego uzasadnienie. Spełnienie tego wymagania konstrukcyjnego polega na przedstawieniu odpowiedniego, wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z 14 maja 2015 r., III PK 6/15, LEX nr 1723780).

Pełnomocnik skarżącej nie wykazał w prawidłowy sposób istnienia okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania. Formułując potrzebę wykładni przepisów prawa, nie określił jednoznacznie przepisów prawnych, co do których prezentuje pogląd o potrzebie ich wykładni. Poprzestał jedynie na ogólnikowym stwierdzeniu, że „błędne zrozumienie treści przepisu prawnego oraz zaprzeczenie związku jaki zachodzi pomiędzy ustalonymi w procesie faktami, a normą prawną może wywołać rozbieżności w orzecznictwie sądów i na gruncie wydawanych aktów administracyjnych przez organy administracji publicznej w zakresie ubezpieczeń społecznych. W związku z tym konieczne wydaje się usunięcie powstałych niejasności w celu prawidłowego stosowania przepisów w sposób zgody z wolą ustawodawcy, który wprowadził określoną regułę do obrotu z konkretnym jej przeznaczeniem”. To ogólne sformułowanie uniemożliwia ustalenie, jakie przepisy prawa pełnomocnik skarżącej uznaje za niewystarczająco

wyjaśnione w orzecznictwie i wymagające wykładni dokonanej przez Sąd Najwyższy. Można się jedynie domyślać, że chodzi o art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jednak rolą Sądu Najwyższego nie jest odgadywanie intencji strony, zwłaszcza w przypadku tak sformalizowanego środka odwoławczego, jakim jest skarga kasacyjna.

Wady konstrukcyjne wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania utrudniają jego merytoryczną ocenę. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich stanowi art. 398⁹ § 1 k.p.c. Istnienie potrzeby dokonania wykładni przepisów prawnych wymaga wykazania przez skarżącego, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie oraz przedstawienia, na czym polegają związane z nimi wątpliwości lub też opisanie rozbieżności występujących na tym tle w orzecznictwie (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z 23 kwietnia 2015 r., I CSK 691/14, LEX nr 1678062).

Pełnomocnik skarżącej nie uczynił zadość powyższym wymaganiom.

Na marginesie rozważań należy zauważyć, że wątpliwości pełnomocnika skarżącej, dotyczące prawidłowego zastosowania przez Sąd odwoławczy art. 11 ust. 1 ustawy wypadkowej, pozostają w ścisłym związku z ustaleniami faktycznymi sprawy. Przepis ten stanowi, że ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. W rozpoznawanej sprawie – na podstawie opinii biegłego lekarza ortopedy – Sąd Okręgowy ustalił, że urazy stawu skokowego prawego i stawu barkowego doznane przez ubezpieczoną w czasie wypadku nie spowodowały trwałych następstw w obrębie narządu ruchu. Biegły sądowy stwierdził u ubezpieczonej 0% trwałej utraty zdrowia. Ustalenia faktyczne stanowiły podstawę do dokonania przez Sąd Okręgowy oceny materialnoprawnej co do nieprzysługiwania odwołującej się jednorazowego odszkodowania. Ustalenia te nie zostały skutecznie zakwestionowane w skardze kasacyjnej, ponieważ zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. nie może być podstawą

skargi ze względu na jednoznaczna treść art. 398³ § 3 k.p.c.

Przepis art. 398¹³ § 2 *in fine* k.p.c. stanowi, że Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Takim ustaleniem jest określony przez biegłego stopień uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonej wynoszący 0% trwałej utraty zdrowia. W tym stanie rzeczy, poprzestając już tylko na logiczno-językowej wykładni art. 11 ust. 1 ustawy wypadkowej, można ocenić, że nie narusza prawa wyrok Sądu Okręgowego uznający, że ubezpieczonej nie przysługuje prawo do jednorazowego odszkodowania.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 16 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714 ze zm.).